

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Moto kuryelik yapan vatandaşlarımızın can güvenliğinin sağlanması, çalışma koşullarının düzeltilmesinin yollarının bulunması ve ekonomik durumlarının hak ettikleri noktaya çıkarılması ve konuyla ilgili çözüm önerilerinin sunulması amacıyla Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.14.01.2020

Alpay Antmen
Mersin Milletvekili

GEREKÇE

2019 yılında 103 ölümlü motosiklet kazası yaşanmıştır. Bu ölümlü kazalarda kurban giden 75 kişi, motorlu kuryelerdir.

Siparişlerin çok kısa sürelerde adrese yetiştirilmesi, bakımsız motosikletlerin kullanılması, gerekli ekipmanın sağlanmaması, işyeri ve müşteri baskısının olması ve yasal çalışma koşullarının yetersiz olması, motorlu kuryelerin canlarını riske atmalarına neden olmaktadır. Bu baskıların tamamı açık bir şekilde mobbingdir.

Şirketlerin reklam ve pazarlama kampanyaları kuryelerde zaman baskısı yaratmaktadır. Paket geç teslim edildiğinde yevmiyeden kesilmektedir. Kuryeler de mağdur olmamak, yaşamlarını devam ettirebilmek ve işlerinden olmamak için hızlı hareket etmeye çalışmakta; bu da trafikte çok ciddi hatalara ve ihlallere neden olabilmektedir.

Basından, ilgili kurum, kuruluş ve sivil toplum örgütlerinden elde edilen bilgilere göre; Moto kuryelerin yaklaşık yüzde 25-30'u part-time, yaklaşık yarısı da kayıt dışı ve sigortasız şekilde çalışmaktadır. Bazı vatandaşlarımız da tek işle geçinemediği için ek iş olarak kuryelik yapmaktadır. Sigortalı kuryelerin neredeyse tamamı asgari ücretle çalışmaktadır. Türkiye'de sayısı 100 bini geçen kuryelerin yalnızca 15 bininin büyük ve kurumsal firmalarda çalıştığı belirtilmektedir. Geri kalan kuryelerin, yani özellikle küçük işletmelerde çalışanlarının büyük çoğunluğunun çalışma şartları belirsizdir.

Bütün bunlarla birlikte; Türkiye genelindeki trafik kazalarının yüzde 34'ünü motosiklet kazaları oluşturmaktadır. Ancak bu büyük orana rağmen moto kuryelik, Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından az tehlikeli meslekler grubuna alınmıştır. Oysa rakamların da açıkça ortaya koyduğu gibi moto kuryelerin trafikte kaza riski çok fazladır. Moto kuryeler, az tehlikeli meslek grubunda olduğu için yaşanan kazalarda da sigorta ödemeleri ona göre olmaktadır.

Basına açıklama yapan moto kuryeler; her gün siparişi yetiştirme stresi yaşadıklarını, özellikle yağmurda, soğuk havalarda işlerinin çok zorlaştığını, işverenlerin paketi hızlı teslim etmeleri konusunda baskı yaptıklarını anlatmışlardır. Moto kuryeler, siparişlerinin hızlı gelmesini isteyen müşterilerin baskısı ve şikayetleri yüzünden daha hızlı hareket etmek zorunda kaldıklarını ve bu nedenle de günde en az iki kaza tehlikesi geçirdiklerini ifade etmişlerdir.

Moto kuryelik yapan vatandaşlarımızın can güvenliğinin sağlanması, çalışma koşullarının düzeltilmesinin yollarının bulunması ve ekonomik durumlarının hak ettikleri noktaya çıkarılması ve konuyla ilgili çözüm önerilerinin sunulması amacıyla Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.